Diversiteit in de natuurbescherming

Of ik een column in het oudste tijdschrift voor natuurbescherming van Nederland zou willen schrijven? Toen De Levende Natuur mij die vraag stelde, hoefde ik niet lang na te denken. Ik houd van schrijven, ik houd van de natuur, en ik vind wel eens ergens iets van. Maar vooral voel ik me enorm vereerd om in een tijdschrift met zo'n rijke historie te mogen schrijven, en voor een publiek dat begaan is met de natuur.
Ik ben bodemkundige en ecoloog, dus ik begrijp veel van interacties tussen organismen in de bodem, planten, en bovengrondse dieren, en hoe die interacties beïnvloed worden door verstoringen. Maar ik heb tien jaar in Engeland gewoond en gewerkt en ben dus wel een beetje uit de Nederlandse natuurbeschermingswereld geraakt.
Voordat ik aan dit avontuur begin, dacht ik, is het handig om mezelf wat beter in te lezen.
Wat valt op als je leest over de geschiedenis van de natuurbescherming in Nederland?
Of laat ik het zo zeggen: wat valt *mij* op, want misschien valt het u helemaal niet op. In het ontstaan van de Nederlandse natuurbescherming en de popularisatie van veldbiologie spelen vrouwen bijna geen rol. Maar ook hedendaagse boeken over natuurbescherming zijn eigenlijk allemaal geschreven door mannen.
Toen ik op Twitter mensen specifiek vroeg om tips voor boeken die gaan over het denken over de Nederlandse natuur, kreeg ik 53 boeken die door mannen geschreven zijn en 14 boeken die door vrouwen geschreven zijn. En dat viel me trouwens nog mee, want als ik om mee heen kijk – in de media, op Twitter, als sprekers op symposia – dan zie ik echt heel weinig vrouwen in de natuurbeschermingswereld. Om nog maar niet te spreken over mensen van kleur.
Is dat een probleem? Ja, want de discussie over hoe wij de Nederlandse natuur zien, waarderen en beheren, wordt dus gevoerd door een select en weinig divers groepje. En dat is nooit goed voor een discussie; daarbij zijn rolmodellen belangrijk! Als je nooit iemand in een bepaalde rol of omgeving ziet die net zoals jij is, krijg je impliciet de boodschap "deze wereld is niet voor jou". En dat versterkt de selectie voor dat weinig diverse groepje weer.
Als je naar buiten gaat, de natuur in, dan wordt het er niet beter op. Hoeveel mensen van kleur komen er in natuurgebieden? We zijn zo niet gewend aan het zien van bepaalde mensen in de natuur, dat als we ze wel zien, we er soms zelfs van uitgaan dat ze iets kwaads in de zin hebben. Zo belde in de VS een witte vrouw de politie toen een zwarte vogelaar haar vroeg om haar hond aan te lijnen. Dichter bij huis worden groepen mensen van kleur ook vaak argwanend bekeken – genieten zij wel op de juiste manier van de natuur?
Talloze onderzoeken wijzen uit dat tijd in de natuur doorbrengen goed is voor onze mentale gesteldheid. Sterker nog, kinderen die veel tijd in de natuur doorbrengen, groeien op tot volwassenen die de natuur meer waarderen en die duurzamer en natuurvriendelijker gedrag vertonen. Ik denk dat we alles op alles moeten zetten om een meer diverse groep mensen betrokken te krijgen bij het natuurbeheer.
De druk op de natuur is nog nooit zo groot geweest als nu, en we hebben alle stemmen nodig om bij te dragen aan de discussie over natuurbescherming.

Franciska de Vries
Prof. Earth Surface Science

'Hedendaagse boeken over natuurbescherming zijn eigenlijk allemaal geschreven door mannen'